

A. VILARTAGUES

Un cop Robert Fripp va dir que “la música és qui controla el músic, no pas a l'inrevés”. Com en tota creació artística (així doncs, lliure), en la música una cosa és plantejar-se l'obra d'una manera i una altra és el resultat final, perquè, de ben segur, acaba essent una altra cosa del que s'havia previst i pretès. Els darrers projectes editats per Robert Fripp van per aquest camí: mostrar, d'una manera gràfica i intuïtiva, 4 de les vies possibles per què la música -la música pop [pop, a l'inrevés que rock, no l'escrivim en cursiva. Hem caigut en el parany de creure que la música pop, a més de pop(ular), també és pop, amb tentacles que xuclen d'on calgui per viure]- camina per aquesta dècada que esgota el segle.

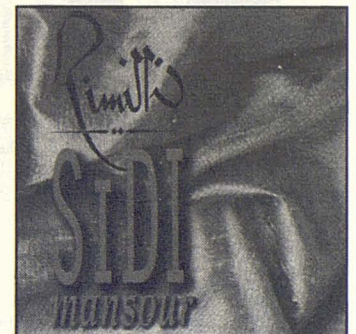
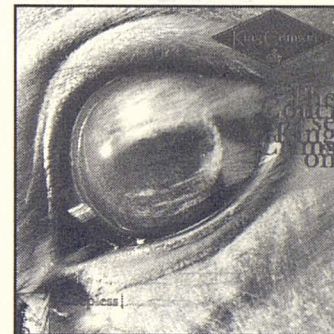
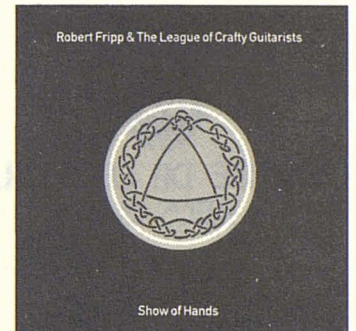
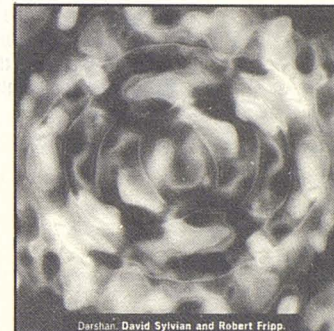
Robert Fripp (RF): ànima del grup de rock King Crimson (KC) i únic component que hi ha sobreviscut en les seves tres encarnacions entre 1969 a 1984. KC: considerat un dels pares del rock simfònic i que ràpidament va allunyar-se'n per crear una mena de secta on conjumina tot tipus de música: “L'essència de KC? Energia, intensitat, eclecticisme” (diu RF). A punt d'esdevenir un dinosaure del rock, RF va dissoldre el grup, que s'integrà en l'èlite del rock més intel·lectual. Era el moment d'“unitats petites, mòbils, independents i intel·ligents” (diu RF). Des d'aleshores ha plogut molt i en RF ha fet de tot. Les seves darreres obres (1991-1994) reflecteixen una manera d'entendre la música i alhora mostren 4 camins per on va.

Edició luxosa i amb tota mena de detalls de material desconegut dels 60 i 70: fer encara més rendible la nostàlgia. Amb l'estrena de la dècada RF es gasta (o inverteix) part dels estalvis a remesclar tota la discografia de KC (llevat de dos discos en directe), que torna a veure la llum en format CD, i edita una caixa amb 4 compactes que recullen el millor del grup, un llibre i enregistraments inèdits en viu: *The Essential KC: Frame by Frame*. L'(inesperat) èxit fa que pensi a continuar editant material inèdit de KC

en directe. De tots els projectes, el primer que va veure la llum va ser *The Great Deceiver*: un llibre i quatre CD amb concerts de l'època 1973-1974. Altres projectes descansen, a l'espera de crear un mercat adient (altres edicions de concerts, p.e.). A més, el 1993 es va editar *The Concise KC: Sleepless*, CD síntesi de *Frame by Frame* i també es recupera en CD l'obra de la qual va néixer KC: *The Cheerful Insanity of Giles, Giles and Fripp*. El 1994 KC ressuscita de nou amb el minielapé *Vroom*.

Posada al dia de vells conceptes musicals bellament reciclats: el pop que no mor, el bon quefer que no descansa, la maduresa de les canes... RF sempre fa de les seves. Si no pot tornar a ressuscitar KC, fa concerts amb un nou grup i de pas presenta la seva esposa (Toyah Wilcox) en societat. El desastre d'aquesta gira (1989) i del disc provoca altres mires. El millor resultat és la col·laboració amb David Sylvian (ex-cantant de Japan): *The First Day* (1993), una gira mundial (1993-1994) i l'edició d'un CD en directe, *Damage* (1994), on es recuperen cançons fetes per tots dos i publicades el 1986 a *Gone to Earth*: la rendibilitat d'una manera d'entendre el pop. Amb l'afegit que també experimenta el present amb l'*ambient* i el *techno*, de la mà de The Grid i The Future Sound of London, en el minielapé *Darshan*.

El Tercer Món, més que res, sempre ha estat el rebost del primer. Ara li ha tocat el torn a la música pop: Peter Gabriel, Paul Simon, David Byrne... L'interès de RF per la “música ètnica” ja es va veure a la Bíblia *My Life in the Bush of Ghosts* (1981), un disc de David Byrne i Brian Eno on es barregen les concepcions de tots dos amb cantants àrabs, africans i asiàtics, i on RF hi posava cullerada. Ara es fa més patent a *Sidi Mansour* (1994), la darrera obra de Rimitti, la cantant de 70 anys mare del raï (el pop de la música àrab i tot un gènere al Magrib), que mostra la seva vitalitat acompanyada de músics àrabs i gent del pop, com un ex-guitarista de Red Hot Chilli Peppers i

un ex-baixista de Dead Kennedys, i de RF, que hi fa de les seves d'una manera prou respectuosa per pensar que és només un disc de Rimitti bàsic per conèixer el raï.

Com titllar una música que es va dir còsmica, sideral, lisèrgica, tecno... i que ara és batejada com techno i ambient, amb tots els subgèneres possibles? El 1973 es va enregistrar *No Pussyfooting*, la primera de les col·laboracions de RF i Brian Eno. S'enceta el rock còsmic, que també pot ser titllat com una manera d'aproximar-se a una música contemporània (potser amb majúscules i tot). Des del 73 que aquestes col·laboracions sovintegen, fins el 93, amb l'edició de *The Essential*, que recull velles peces de Fripp & Eno ja editades i inèdites. Són anys de *frippertronics*: una manera personal d'entendre l'electrònica, la música i la guitarra que ja es va poder comprovar a finals dels 80 amb els seminaris que, titulats The League of Crafty Guitarists, reunien gent interessada per la guitarra acústica (professionals i amateurs) en unes jornades i en uns concerts que van ser recollits en tres discos. El darrer, *Show of Hands* (1991).